

LĒMUMS
par kriminālprocesa Nr.16870000911 izbeigšanu daļā

Rīga,

2015.gada 10.septembrī

Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļas prokurors Māris Leja izskatīja krimināllietas Nr.16870000911 materiālus.

Aprakstošā daļa

Kriminālprocess Nr.16870000911 uzsākts 2011.gada 20.maijā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā (turpmāk – KNAB). Kriminālprocesa uzsākšanas pamats bija KNAB Operatīvo izstrāžu nodaļas 2011.gada 17.maija ziņojums (1.sēj., l.l. 1.).

Ar 2015.gada 5.augusta lēmumu A Š šajā kriminālprocesā atzīts par aizdomās turēto par Krimināllikuma 219.panta otrajā daļā, 326.panta otrajā daļā, 326.¹panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu (1.sēj., l.l. 83.-88.).

Ar 2015.gada 5.augusta lēmumu A L atzīts par aizdomās turēto par Krimināllikuma 326.¹panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (1.sēj., l.l. 109.).

2015.gada 31.augustā KNAB izmeklētāja I.Kivleniece pieņēmusi lēmumu par krimināllietas materiālu nodošanu kriminālvajāšanas uzsākšanai pret A.Š un A.L par noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, par kuriem šīs personas atzītas par aizdomās turētiem.

Saskaņā ar šo lēmumu izmeklētāja ierosinājusi saukt pie kriminālatbildības A.Š par Krimināllikuma 326.¹panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, proti, par to, ka viņš izdarīja citāda rakstura labuma piedāvāšanu personiski personai, lai tā, izmantojot savu sociālo stāvokli, prettiesiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību jebkuras personas interesēs, neatkarīgi no tā, vai citāda rakstura labumi domāti šai vai jebkurai citai personai, bet A.L par to, ka viņš izdarīja Krimināllikuma 326.¹panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, proti, par to, ka viņš izdarīja citāda rakstura labuma piedāvājuma pieņemšanu, lai, izmantojot savu sociālo stāvokli, prettiesiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību jebkuras personas interesēs, neatkarīgi no tā, vai citāda rakstura labumi domāti šai vai jebkurai citai personai (113.sēj., l.l. 121.-154.).

Saskaņā ar izmeklētājas pieņēmumu šie noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos apstākļos:

A.Š 2010.gada 4.oktobrī nolūkā panākt viņam vēlamās personas – A.A iecelšanu Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja amatā – piedāvāja A. personiski ietekmēt Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja vietnieku – Vides ministrijas pārstāvi V.S, lai viņš Rīgas brīvostas valdes 2010.gada 7.oktobra sēdē nobalso par A.A iecelšanu brīvostas valdes priekšsēdētāja amatā.

A.I, pieņemot A.Š piedāvājumu, piekrita prettiesiski ietekmēt V.S ar nosacījumu, ka 2011.gadā Rīgas brīvostas pārvalde noslēdz līgumu par reklāmas izvietojumu SIA „”.

V.S, kura darbības valdes sēdē ņikoties A.Š interesēs prettiesiski ietekmēja A.L, 2010.gada 7.oktobra Rīgas brīvostas valdes sēdē nobalsoja par A.A iecelšanu Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja amatā.

Sanumurētas un caursūtas 114 vienbalsmīgi 1 lapas

Tādā veidā A.Š. piedāvāja, bet A.L. pieņēma A.Š. piedāvājumu – nodot A.A. citāda rakstura labumu – Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja amatu, prettiesiski ietekmējot Vides ministrijas pārstāvja V.S. darbību un lēmumu, un 2011.gada 10.janvārī starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „ ” tika noslēgts līgums par reklāmas izvietojumu (113.sēj., l.l. 148.-149.).

Izvērtējot izmeklētājas rakstisko pieņemumu, kā arī kriminālprocesa materiālus, konstatējams, ka nav iespējams celt apsūdzību šajā daļā nedz A.Š., nedz A.L., jo iegūtie pierādījumi par notikumiem laikā no 2010.gada 4.oktobra līdz 7.oktobrim ir pretrunā ar izmeklētājas rakstisko pieņemumu. Izmeklēšanā konstatētās A.Š. un A.L. darbības neveido nedz Krimināllikuma 326¹.panta pirmajā daļā, nedz šā panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu, jo nav iegūti pierādījumi nedz tam, ka būtu notikusi jebkāda V.S. prettiesiska ietekmēšana, nedz tam, ka A.Š. par šādu prettiesisku ietekmēšanu būtu piedāvājis A.L. mantisku vai citāda rakstura labumu.

Izmeklēšana šajā daļā ir veikta vispusīgi. Šobrīd ir izsmeltas citu nozīmīgu pierādījumu iegūšanas iespējas, ar kurām būtu iespējams pamatot izmeklētājas pieņemumu. Līdz ar to kriminālprocess šajā daļā ir izbeidzams.

Motīvu daļa

[1]

Uz nodarījuma izdarīšanas brīdi Krimināllikuma 326.¹pants bija izteikts šādā redakcijā:

„(1) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu piedāvāšanu vai nodošanu personiski vai ar starpnieku jebkurai personai, lai tā, izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, prettiesiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību vai pamudinātu kādu citu personu prettiesiski ietekmēt valsts amatpersonas darbību jebkuras personas interesēs, neatkarīgi no tā, vai materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumi domāti šai personai vai jebkurai citai personai, ja nav šā likuma 323.pantā paredzētā nozieguma pazīmju, — [..]

(2) Par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma pieņemšanu sev vai jebkurai citai personai, lai tā, izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, prettiesiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību vai pamudinātu kādu citu personu prettiesiski ietekmēt valsts amatpersonas darbību vai lēmuma pieņemšanu jebkuras personas interesēs, ja nav šā likuma 198. un 320.pantā paredzētā nozieguma pazīmju, — [..].”

Krimināllietā nav pierādījumu tam, ka A.Š. būtu piedāvājis A.L. prettiesiski ietekmēt V.S. Rīgas brīvostas valdes sēdes balsojumā par Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāju.

No nepublico telefonāru ierakstiem izriet sekojošais:

2010.gada 4.oktobrī plkst.11.15 notikušajā sarunā A.Š. informē A.L., ka ir paredzēta Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja nomaina un to, ka jaunais valdes priekšsēdētājs varētu būt A.A. A.Š.: *”Bet tur ir vajadzīgs, kā saka, lai S to atbalsta. Tāpēc es arī zvanu tev.”* A.L.: *”Jā, bet es gribētu ar A tikties, jo ļoti sen neesmu redzējies. Un mēs savā laikā sadarbojāmies, bet viņš kā nokļuva Rīgā, tā viņš tur pagrieza muguru.”* (110.sēj., l.l. 205.-206.).

A.Š. izteikumi, kuros viņš izsaka viedokli, ka A.A. atbalstam nepieciešams pozitīvs V.S. balsojums, nav vērtējami kā lūgums prettiesiski

ietekmēt V.S , lai brīvostas valdes sēdē viņš nobalsotu par A.A iecelšanu brīvostas valdes priekšsēdētāja amatā.

Turklāt šajā sarunā nav nekādu norāžu tam, ka A.Š A.L būtu piedāvājis kādus mantiska vai citāda rakstura labumus par to, lai A.L panāk, ka V.S brīvostas valdes sēdē nobalso par A.A iecelšanu brīvostas valdes priekšsēdētāja amatā, bet Krimināllikuma 326¹.panta pirmajā daļā paredzēta atbildība tikai tad, ja ar lūgumu prettiesiski ietekmēt kādu amatpersonu ir saistīts piedāvājums nodot kādu labumu (vai šāda labuma nodošana) kā atlīdzību par šo ietekmēšanu, uz ko skaidri norādīts Krimināllikuma 326¹.panta pirmās daļas dispozīcijā.

Arī citi A.Š izteikumi šajā sarunā neliecina nedz par lūgumu prettiesiski ietekmēt V.S , nedz piedāvājumu nodot A.L kādu mantisku vai citāda rakstura labumu.

Šāds A.Š lūgums neizriet arī ne no viena cita nepubliskās telefonsarunas ieraksta.

2010.gada 4.oktobrī plkst.11.31 notikušajā sarunā Š informē V.S : „Un es ar A izrunāju, ka mēs varētu apstiprināt A. „Ar A tas jautājums (domāts atbalsts A.A kā brīvostas valdes priekšsēdētājam) saskaņots”(110.sēj., l.l. 206.-207.).

Arī no šīs sarunas neizriet nedz tas, ka A.Š būtu lūdzis A.L prettiesiski ietekmēt V.S , nedz piedāvājums A.L vai kādai citai personai dot mantiska vai citāda rakstura labumu, jo, kā izriet no sarunas, A.Š subjektīvi uzskata, ka viņu interesējošais jautājums jau ir atrisināts.

2010.gada 4.oktobrī plkst.14.19 notikušajā sarunā A.L A.Š saka: „Klausies, mēs te apspriedām ar V to jautājumu. Tur nav tik vienkārši. [...] Priekšvēlēšanu laikā L atļāvās man uzbraukt [...] Mums ir variants tāds, a, varbūt, noteikums tāds – atbalsta A , bet noņem L . Nu vot viens variants.” [...] Nu otra lieta, nu tur būtu jāaprunājas, nu, tā teikt, par iespējamu sadarbību. Saproti? Nu, varbūt V varētu satikties kaut kā. Nu tur, tur. Otrs variants – tā, labi, viņu šobrīd neaiztiek. Bet faktiski mēs to jautājumu turēsim [...].”

A.Š : „Jā, bet paklausies, bet ir divas lietas. Viens ir, kā saka tas, kas tur notiks ar L , bet otra lieta par to valdi. Tas, tu gribi salikt kopā, A , šitos?”

A.L : „Nu protams! Bet, nu labi, nu, pa telefonu nē. Varbūt ar V var satikties?”

A.Š : „Nu labi es ar viņu satīkšos.” (110.sēj., l.l. 207.).

No šīs sarunas neizriet nedz A.Š lūgums A.L prettiesiski ietekmēt V.S , nedz piedāvājums par to dot mantiska vai citāda rakstura labumu A.L vai kādai citai personai. Tieši otrādi – šajā sarunā A.L apsver iespēju gūt pats noteiktu labumu par A.Š interesējošo balsojumu. Taču šis jautājums paliek atklāts, jo tiek norunāta tikšanās starp A.Š un V.S .

2010.gada 4.oktobra sarunā starp V.S un A.Š , kas notiek ap plkst.16.30, A.Š jautā: „Izstāsti, ko A ir izdomājis”.

V.S : „Funktieris viņam tāds. Tā vienkārši sakot, viņš saka: „O bļin, nu kaut kas.” Nē nu viņš saka – vai kaut ko varēja, a nāfig mums to vajag! Nu tavs piedāvājums. Jā? Viņš saka – var kaut ko savādāk. Viņš zini, kā nu, kā vienmēr. Viņš saka, ka neesmu bijis klāt, bet, ka jums esot kaut kad agrāk runa bijusi. Es nezinu, vai te teikts precīzi, bet vismaz viņš man tā teica. Jā? Kaut kāds līgums par, ar :

, Rīgai. [...] Nu viņš tagad vot. Viņš saka, ja šitā te liekam pretim, nu, tur to... jā, viņš saka, tad ir, nu, vot, par to var runāt. Un tad viņš teica, ka var kaut kādus mazos cilvēciņus kaut kādās mazajās”.

A.Š : „Nu bet par L viņš sāka runāt.”
V.S : „To viņš tev izstāstīja. Viņš to otru tev negribēja pa telefonu stāstīt.”

A.Š : „Nē, bet par L izrunājām.”
V.S : „Vai nu viens stāsts ir par L . Vai otrs stāsts ir šitas, ko es tev stāstu. Baigais šahs, ne? Un, un, un viss. Nu, un tad viņš saka, šitas te, viņš saka, nu, vēl padomāt, varbūt, ir kaut kādas mazās, tur teiksim, Rīgas ūdens vai Getliņi, mazās valdības ar mazām naudiņām kaut kādiem cilvēkiem tur.”

Tālākā sarunas gaitā V.S saka: „L tēmu, tas ir sekundārais. Primārais, ko viņš teica, ir šitas. L – tas bija – izvēlēties starp diviem sūdiem.”[..]

V.Š : „Es domāju, ka jāizdara ir tā. Man ar A ir sarunāta tikšanās piektdien. Būs arī A . Viņš piekrita. Par šito, uzskatīsim tā, ka mēs esam izrunājuši, ka es esmu gatavs ar viņu par kaut ko runāt. Nu teiksim tāda ir tā atbilde. Saki – jā runājām. Ka esmu gatavs runāt. Tā kā tu esi visu izrunājis vsjo.” [..] Mēs esam izrunājušies. Tu esi gatavs ceturtdien vienkārši tad atbalstīt A .”

V.S : „Jā, bet tad tu padomā par šitām lietām.”

A.Š : „Nu šitās ir kapeikas. Mēs par kapeikām vienosimies.”

V.S : „Viņš tev piedāvā izvēlēties starp: galīgi sūdi un mazāki sūdi.”
(109.sēj., l.l. 172.-174.).

No šīs sarunas izriet, ka citāda rakstura labumu (līgumu starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „ ”), kuru saskaņā ar izmeklētājas rakstveida pieņemumu A.Š piedāvājis A.L , pie nosacījuma, ja V.S pareizi atstāstījis viņa sarunu ar A.L , varētu būt prasījis A.L . Tātad izmeklētājas rakstveidā izteiktais pieņemums, ka A.Š piedāvājis A.L līgumu starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „ ”, ir pretrunā ar šīs sarunas saturu. Turklāt A.Š leksika, lietojot necenzētus lamu vārdus šajā sarunā, liecina, ka viņš bija sašutis par šādu notikumu pavērsienu. Lai gan sarunas noslēgumā A.Š saka, ka „uzskatīsim tā, ka mēs esam izrunājuši, ka es esmu gatavs ar viņu par kaut ko runāt”, tomēr arī šajā sarunas daļā A.Š neko konkrētu nesola. Šis solījums ir ļoti abstrakts un neizslēdz to, ka A.Š cerējis, ka viņam izdosies ar A.L vienoties arī bez šī līguma apsoliņuma.

To, ka tieši šāds bijis A.Š mērķis, apstiprina arī turpmākās sarunas.

2010.gada 6.oktobra telefonsarunā A.L saka A.Š : „Nu mēs tur pārrunājām aizvakar. Nu, mēs nolēmām tā, ka, nu, tu jau, droši vien zini. Ka atbalstīs to kandidatūru jūsu. Bet mums vajag pārrunāt sadarbības jautājumus. Un man uz L točna baigais zobs ir, [lamu vārds].”

A.Š : „Paklausies, bet, dāvai, neliekam visu kopā. Mēs ar tevi piektdien (8.oktobrī) satiksīsimies trijatā.”

A.L : „Es Tev piekritu, jā. A atsevišķi mēs atbalstām. [..] Tā kā mēs atbalstīsim. Un tad mēs skatīsimies kopā, kā mēs varam tur risināt. Labi?”

A.Š : „Jā.”(110.sēj., l.l. 207.).

Ar A.Š frāzi „bet, dāvaj, neliekam visu kopā” var saprast arī iepriekšējās sarunās minēto līgumu starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „ ” kā nosacījumu V.S balsojumam par A.A . Katrā ziņā, ņemot vērā šīs sarunas kontekstu ar iepriekš citētajām, šāda interpretācija ir visai ticama un tāpēc ņemama vērā, vērtējot aizdomās turēto personu rīcību no krimināltiesiskā viedokļa. Tas nozīmē, ka A.Š nav piekritis solīt A.L viņa interesējošā līguma noslēgšanu kā nosacījumu tam, lai V.S brīvostas valdes sēdē nobalsotu par

A.A kandidatūru, jo lūdz šos divus (pilnīgi atšķirīgos) jautājumus nejaukt kopā.

Tātad šāda sarunas interpretācija ir pretrunā ar izmeklētājas rakstisko pieņemumu, ka A.Š piedāvājis A.L līgumu starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „ ”.

Turklāt nedz šajā, nedz kādā no citām sarunām A.Š nav lūdzis, lai A.L kādā prettiesiskā veidā ietekmētu V.S Rīgas brīvostas valdes sēdes balsojumā. Arī lēmumos par A.Š un A.L atzīšanu par aizdomās turētiem, kā arī lēmumā par krimināllietas materiālu nodošanu kriminālvajāšanai nav norādīts, kādā prettiesiskā veidā A.Š bija domājis, lai A.L ietekmētu V.S un ar kādiem pierādījumiem apstiprinās šis prettiesiskās ietekmēšanas lūgums.

Ievērojot minēto, secināms, krimināllietā nav pierādījumu par Krimināllikuma 326.¹panta pirmās daļas sastāva pazīmēm „materiālu, mantiska vai citāda rakstura labumu piedāvāšanu vai nodošanu jebkurai personai (konkrētajā gadījumā – A.L), lai tā, izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, prettiesiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību (konkrētajā gadījumā – V.S)”.

No minētā izriet loģisks secinājums, ka nav konstatējamas arī Krimināllikuma 326.¹panta otrās daļas sastāva pazīmes A.L darbībās, jo, ja A.Š viņam nav piedāvājis vai nodevis materiālu, mantiska vai citāda rakstura labumu kā atlīdzību par V.S prettiesisku ietekmēšanu, A.L nevarēja šādu labumu no A.Š pieņemt.

No lēmuma par krimināllietas materiālu nodošanu kriminālvajāšanas uzsākšanai izriet, ka izmeklētāja, pieņemot šo lēmumu, nav citējusi lietā iegūtās nepublickās sarunas un nav analizējusi šo sarunu saturu. Bet tieši šo sarunu saturam ir izšķiroša nozīme lietas apstākļu pareizā vērtējumā. Tā vietā lēmumā par krimināllietas materiālu nodošanu kriminālvajāšanas uzsākšanai atreferēta virkne liecinieku liecības (113.sēj., l.l. 149.-151.), kuras vienīgi raksturo fonu, uz kura norisinājušās A.Š un A.L inkriminētās darbības. Tomēr šīs liecības nepierāda darbības, kas veido Krimināllikuma 326.¹panta pirmās un otrās daļas sastāvu.

[2]

Tas apstāklis, ka 2011.gada 10.janvārī līgums starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „ ” patiešām noslēgts, nedod pamatu apšaubīt lēmuma motīvu daļas 1.sadaļā izdarīto secinājumu, jo nav konstatētas jebkādas A.Š darbības, ar kurām būtu veicināta šī līguma noslēgšana.

Par šī līguma noslēgšanas priekšvēsturi noskaidrots sekojošais:

Saskaņā ar L.L liecināto līgums slēgts pēc A.P , t.i., „ ” pārstāvja iniciatīvas. L.L norādīja, ka žurnālisti ik gadus ierodas pie viņa, lai pārliecinātu par nepieciešamību slēgt līgumus par Rīgas brīvostas reklamēšanu (108.sēj., l.l. 97.-100). Ne A.Š , ne V.S , ne arī A.L nekad tieši, ne arī caur kādām trešajām personām nav pie viņa griezušies ar lūgumu slēgt līgumu starp SIA „ ” un Rīgas brīvostu (108.sēj., l.l. 101.).

Līdzīgas liecības sniedza lieciniece A.L (Rīgas brīvostas Sabiedrisko attiecību departamenta direktore, kas bija atbildīga par sadarbību ar masu medijiem), kura liecināja, ka pie viņas nekad nav griezušies nedz A.L , nedz A.Š tieši vai caur trešajām personām ar lūgumu slēgt līgumu ar SIA „ ” (108.sēj., l.l. 172.).

Liecinieks A.P. liecināja, ka pirms noslēgt šo līgumu SIA „ negriezās ar sadarbības piedāvājumu Rīgas brīvostas pārvaldē. 2011.gada līgums noslēgts, turpinot jau esošu sadarbību, ņemot vērā agrāko analogisku līgumu. SIA „ darbinieks V K, kurš ir atbildīgs par reklāmas pakalpojumu sniegšanu, sadarbībā ar Rīgas brīvostas pārvaldes attiecīgu darbinieku veica nepieciešamo tehnisko saskaņojumu, ņemot vērā iepriekšējos līgumus, kā rezultātā noslēgts 2011.gada līgums. Liecinieks pats nav kontaktējies ne ar vienu Rīgas brīvostas pārvaldes darbinieku saistībā ar šo līgumu. Sarunas ar A.L vai citām personām, izņemot SIA „ darbiniekiem, kas iesaistīti līguma sagatavošanā, par minēto līgumu A.P. nav bijis (108.sēj., l.l. 181.-182.).

Neraugoties uz pretrunu starp L.L. un A.P. liecībām par to, vai A.P. bija lūdzis L.L. slēgt līgumu ar SIA „, L.L., A.L. un A.P. liecībām kopīgais ir tas, ka tās nesatur pierādījumus tam, ka A.Š. būtu mudinājis Rīgas brīvostas kompetentās personas slēgt līgumu ar SIA „. Līdz ar to L.L. un A.P. liecībās esošās pretrunas skaidrošanai vai novēršanai kriminālprocesā nav būtiskas nozīmes.

Nepublico sarunu ieraksti vai citi pierādījumi, kas būtu pretrunā ar šo liecinieku liecībām, lietā nav.

Izmeklēšanā iegūtie pierādījumi apstiprina A.P. un A.L. liecībās minēto faktu, ka 2011.gada 10.janvāra līguma slēgšana ar SIA „ balstījās uz iepriekšējo gadu praksi (108.sēj., l.l. 120.-121., 125.).

Ņemot vērā, ka izmeklēšanā līdz šim nav iegūti pierādījumi (un tie nav iegūstami arī, veicot kādas citas izmeklēšanas darbības), ka A.Š. būtu veicis jebkādas konkrētas darbības, lai 2011.gada 10.janvārī tiktu noslēgts līgums starp SIA „ un Rīgas brīvostas pārvaldi, secināms, ka šī līguma noslēgšana nav cēloniskā sakarā ar A.Š. darbībām. Tātad nav pierādījumu arī tam, ka A.Š. A.L. varētu būt nodevis mantisku vai citāda rakstura labumu iepriekš minētā līguma formā.

[3]

Nedz no nepublico sarunu ierakstiem, nedz no V.S. liecībām neizriet arī tas, ka A.L. kādā prettiesiskā veidā būtu ietekmējis V.S. balsojumā par jauno Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāju. Lai gan šādas darbības atrodas ārpus Krimināllikuma 326.¹panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva, tomēr arī šādu darbību neveikšana konkrētajā gadījumā liecina par to, ka nedz A.Š. bija izteicis šādu lūgumu, nedz A.L. to akceptējis.

V.S. šajā sakarā liecināja, ka A.Š. viņam bija teicis, ka viņš grasās atstāt Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja amatu, ieteica, ka šim amatam varētu virzīt A.A. Ja nekļūdās, tad viņš (V.S.) sākotnēji tam nepiekrita, jo bija nepieciešams šo kandidatūru apdomāt. Pēc sarunas ar A.Š., V.S. bija saruna ar A.L. Sarunas gaitā V.S. gribēja noskaidrot, ko A.Š. un A.L. ir runājuši par A.A. kandidatūru. Sarunas gaitā A.L. izteicās, ka A.A. varētu būt piemērota kandidatūra brīvostas valdes priekšsēdētāja amatam. Apsverot visus argumentus, V.S. secināja, ka A.A. ir piemērotākā kandidatūra šim amatam, jo viņam ir visilgākā un profesionālākā darba pieredze, kā arī viņš pildīja Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieka amata pienākumus (108.sēj., l.l. 41.).

Pierādījumi, kas dotu pamatu apšaubīt šādas liecības, nav iegūti. Saruna starp V.S. un A.L., par kuru liecināja V.S., krimināllietā nav fiksēta. Tāpēc nav iespējams iegūt jebkādus papildus pierādījumus, ar kuriem būtu iespējams pārbaudīt V.S. liecību patiesumu.

[4]

Kā secināts šā lēmuma motīvu daļas 1.sadaļā, labumu – līgumu starp Rīgas brīvostas pārvaldi un SIA „...”, kuru saskaņā ar izmeklētājas pieņemumu A.Š... piedāvājis A.L..., faktiski apsvēris prasīt A.L... Tomēr arī šādās darbībās nav Krimināllikuma 326.¹pantā paredzēto sastāvu pazīmes.

Krimināllikuma 326.¹panta pirmā daļa uz nodarījuma izdarīšanas brīdi paredzēja atbildību par mantiska vai citāda rakstura labuma piedāvāšanu. Taču A.L... tādu labumu nav piedāvājis. Savukārt šā panta otrā daļa uz inkriminētā nodarījuma izdarīšanas brīdi likums paredzēja atbildību tikai par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma pieņemšanu, bet ne pieprasīšanu. Par šādu labumu pieprasīšanu atbildība likumā paredzēta tikai pēc inkriminētā nodarījuma, kad ar 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā”, kas stājas spēkā 2013.gada 1.aprīlī, Krimināllikuma 326.¹panta otrās daļas dispozīcija pēc vārda „pieņemšanu” papildināta ar vārdiem „vai par materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieprasīšanu”.

Saskaņā ar Krimināllikuma 5.panta pirmo daļu nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā. Saskaņā ar šā panta trešo daļu likumam, kas atzīst nodarījumu par sodāmu, pastiprina sodu vai ir citādi nelabvēlīgs personai, atpakaļejoša spēka nav. Līdz ar to pašlaik spēkā esošo Krimināllikuma 326.¹panta otrās daļas dispozīciju nevar attiecināt uz nodarījumu, kas izdarīts līdz tā izteikta jaunajā redakcijā, kriminalizējot tādas darbības, kas nebija kriminalizētas uz nodarījuma izdarīšanas brīdi.

Turklāt atzīmējams, ka konkrētajā gadījumā izteiktais A.L... pieprasījums nemaz nav uzskatāms par pietiekoši konkrētu, lai to atzītu par tādu, kas būtu sodāms pēc jaunā likuma.

Būtiska šajā kontekstā ir 2010.gada 6.oktobra telefonsaruna, kurā A.L... saka A.Š... : „Nu mēs tur pārrunājām aizvakar. Nu, mēs nolēmām tā, ka, nu, tu jau, droši vien zini. Ka atbalstīs to kandidatūru jūsu. Bet mums vajag pārrunāt sadarbības jautājumus. Un man uz L... točna baigais zobs ir, [lamu vārds].”

A.Š... : „Paklausies, bet davai neliekam visu kopā. Mēs ar tevi piektdien (8.oktobrī) satiksīties trijatā.”

A.L... : „Es Tev piekrītu, jā. A... atsevišķi mēs atbalstām. [...] Tā kā mēs atbalstīsim. Un tad mēs skatīsimies kopā, kā mēs varam tur risināt. Labi?”

A.Š... : „Jā.”(110.sēj., l.l. 207.).

Šis sarunas fragments saprotams tādā nozīmē, ka A.L... atsakās izvirzīt kādus nosacījumus A.A... atbalstam, pat ja šāda iespēja iepriekš apsvērta. Savukārt iepriekš paustie A.L... izteikumi drīzāk liecina nevis par konkrētu (kategorisku) pieprasījumu, bet gan vienīgi pārdomas par to, ko varētu no A.Š... prasīt par V.S... pozitīvu balsojumu, jo A.L... šajā sakarā apsvēris vairākas ļoti atšķirīgas iespējas, neuzstājot kategoriski ne uz vienu no tām.

Arī tad, ja pieņem, ka A.L... piedāvājis A.Š... V.S... balsojumu, šādas darbības neveido Krimināllikuma 326.¹panta pirmās daļas sastāvu, jo šāds piedāvājums nebija saistīts ar līgumu A.Š... prettiesiski ietekmēt kādu valsts amatpersonas darbību.

[5]

Lai gan izmeklētāja papildus inkriminējusi, ka A.Š... piedāvāja, bet A.L... pieņēma arī Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja amatu A.A..., tomēr no lietas materiāliem nav redzams, ka A.Š... būtu veicis jebkādas darbības, lai izteiktu šādu piedāvājumu Krimināllikuma 326.¹panta pirmās daļas izpratnē.

A.A iecelšana Rīgas brīvostas valdes priekšsēdētāja amatā bija A.Š interesēs. Tieši A.Š šajā gadījumā bija „lūdzējs”, jo nav varējis vienpersoniski panākt, lai A.A tiktu iecelts šajā amatā. Līdz ar to A.Š nevarēja piedāvāt Krimināllikuma 326.¹panta pirmās daļas izpratnē A.L ko tādu, ko faktiski viņš lūdza no A.L. Turklāt pat tad, ja šāds A.Š piedāvājums tiktu atzīts par pierādītu, kā minēts iepriekš (sk. lēmuma motīvu daļas 1.sadaļu), krimināllietā nav nekādu pierādījumu tam, ka piedāvājums varētu būt saistīts ar A.Š lūgumu A.L prettiesiski ietekmēt V.S.

[6]

Ņemot vērā lietā noskaidroto apstākļu kopumu, kriminālprocess pret A.L par Krimināllikuma 326.¹panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu un A.Š par Krimināllikuma 326.¹panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izbeidzams sakarā ar to, ka izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva.

Drošības līdzekļi un aresti A.L kriminālprocesā nav piemēroti, līdz ar to, izbeidzot kriminālprocesu pret viņu, nav lemjams jautājums par to atcelšanu.

Rezolutīvā daļa

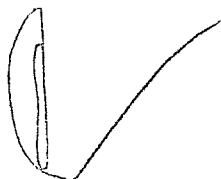
Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 392.panta pirmo daļu, 377.panta 2.punktu, 403.panta trešās daļas 3.puntu,

nolēmu:

1. Izbeigt kriminālprocesu pret A L (personas kods) par Krimināllikuma 326.¹panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, jo izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva.
2. Izbeigt kriminālprocesu pret A Š (personas kods) daļā par Krimināllikuma 326.¹panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, jo izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva.
3. Par pieņemto lēmumu paziņot Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, A Š un A L.

Lēmumu ir tiesīga pārsūdzēt persona, kuras tiesības un likumīgās intereses ir aizskartas ar nolēmumu, sūdzību iesniedzot 10 dienu laikā no lēmuma kopijas saņemšanas dienas amatā augstākam prokuroram, t.i., Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļas virsprokuroram.

Prokurors

Māris Leja

Sanumurētas un cauršūtas 50 piēcā) lapas

LR Prokuratīras Ģenerāļprokuratīras
Kriminālistiesiskā departamenta Sevišķi
svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļas
prokurors M. Leja

Rīgā 2015. gada 10 septembrī

